

JAK ZAŁOŻYĆ SPÓŁDZIELNIĘ SOCJALNĄ

Autorki:
Beata Kwiatkowska, Monika Chrzczonowicz (Stowarzyszenie Klon/Jawor)

3W* 002, stan prawny 1.02.2008

© Stowarzyszenie Klon/Jawor

Przedruki lub przenoszenie całości lub części tej publikacji na inne nośniki możliwe wyłącznie za zgodą właścicieli praw autorskich.

Autorki:

Beata Kwiatkowska, Monika Chrzczonowicz (Stowarzyszenie Klon/Jawor)

Serdecznie dziękujemy za konsultacje i pomoc w redagowaniu tekstu:

Paulinie Chodyrze (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej),

Rafałowi Kowalskiemu (Stowarzyszenie Klon/Jawor),

Urszuli Krasnodębskiej (Stowarzyszenie Klon/Jawor).

Redakcja:

Renata Niecikowska

Niniejsza publikacja powstała z zachowaniem wszelkiej staranności o rzetelność, jednak wydawca nie ponosi odpowiedzialności za skutki zastosowania się do porad zamieszczonych w broszurze lub postużenie się wzorami udostępnionych dokumentów.

Broszura wydana w ramach Projektu eS: „W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej”.

Projekt realizowany jest przy udziale środków Europejskiego Funduszu Społecznego

w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL

I. INFORMACJE PODSTAWOWE	3
1. Definicja spółdzielni socjalnej	3
2. Członkowie spółdzielni socjalnej	4
3. Założyciele spółdzielni socjalnej	4
4. Członkowie przystępujący do spółdzielni socjalnej	5
II. REJESTRACJA SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ	7
1. Etap I – przygotowania, opracowanie statutu	7
2. Etap II – zebranie założycielskie	10
3. Etap III – rejestracja spółdzielni socjalnej	12
4. Etap IV – kolejne kroki po rejestracji w KRS	15
III. INFORMACJE DODATKOWE	17
1. Uprawnienia spółdzielni socjalnej – wsparcie ze strony państwa	17
2. Łączenie lub podział spółdzielni	19
3. Likwidacja spółdzielni	19
4. Przydatne adresy i strony www	20

ISBN 978-83-60337-65-3

Warszawa, 2008

PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dn. 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651)
- Ustawa z dn. 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r., Nr 188, poz. 1848 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92)
- Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 r. Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 874, z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r., Nr 17, poz. 209 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dn. 26 października 2004 r. w sprawie wzorów dokumentów niezbędnych do utworzenia spółdzielni socjalnej (Dz. U. Nr 240, poz. 2412)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 21 listopada 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków (Dz. U. Nr 236, poz. 2002)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dn. 22 maja 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielenia, oprocentowania, spłaty, rozkładania na raty i umarzania pożyczek dla osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 67, poz. 439)
- Ustawa z dn. 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 3 sierpnia 2007 r. w sprawie określenia wzorów zaświadczeń dołączanych do wniosku o wpis spółdzielni socjalnej do Krajowego Rejestru Sądowego (Dz. U. Nr 149, poz. 1051)

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

1. Definicja spółdzielni socjalnej

Spółdzielnia socjalna została pomyślana jako podmiot ekonomii społecznej, czyli jako instytucja, która prowadzi działalność łączącą cele gospodarcze i społeczne. Ustawa o spółdzielniach socjalnych, dalej zwaną ustawą, stwarza bowiem podstawy prawne do prowadzenia wspólnego przedsiębiorstwa osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, którym szczególnie trudno byłoby rozpocząć i prowadzić działalność gospodarczą samodzielnie. Członkowie spółdzielni socjalnej tworzą dla siebie miejsca pracy, zapewniając dochód sobie i swoim rodzinom, a poprzez wspólne działania zmieniają siebie i środowisko, w którym żyją – tworzą coś, co staje się ich wspólnym dobrem, za co są odpowiedzialni, od czego zależy przyszłość każdego z nich. W tym celu muszą ze sobą współpracować, ucząc się podtrzymywania więzi międzyludzkich, odnajdywania się w rolach społecznych (np. kierownika zespołu, członka ekipy). Zdobywają również umiejętności, które mogą w przyszłości pozwolić na usamodzielnienie zawodowe.

Spółdzielnia socjalna powstaje zatem i działa ze względu na dwa podstawowe cele. Jednym jest wspólne prowadzenie przedsiębiorstwa, drugim włączenie spółdzielców w życie społeczne i zawodowe, odbudowanie ich umiejętności tworzenia i podtrzymywania relacji zarówno w pracy, rodzinie jak i w szerszej grupie społeczności lokalnej.

O szczególnym charakterze spółdzielni socjalnej decydują:

- typ osób, które mogą spółdzielnię założyć,
- osobista praca członków jako podstawa działalności spółdzielni oraz
- cele społeczne, jakie musi sobie spółdzielnia stawiać, którymi są społeczna i zawodowa reintegracja członków, rozumiana w ustawie o spółdzielniach socjalnych, jako „odbudowywanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia (...) członków w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (...), odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy”.

Próbując stworzyć definicję spółdzielni socjalnej, można byłoby powiedzieć, że:

Spółdzielnia socjalna jest zrzeszeniem osób, w przeważającej liczbie zagrożonych wykluczeniem społecznym, które wspólnie, w oparciu o osobistą pracę, prowadzą przedsiębiorstwo i realizują cele społecznej oraz zawodowej reintegracji.

2. Członkowie spółdzielni socjalnej

Członkami spółdzielni socjalnej mogą zostać osoby zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Ustawa wymienia grupy takich osób, przy czym krąg tych, które mają prawo powołać spółdzielnię, a więc zostać jej założycielami, jest mniejszy od tych, które mogą przystąpić do spółdzielni już zarejestrowanej i działającej. Członkami spółdzielni socjalnej stają się zarówno jej założyciele (z chwilą zarejestrowania spółdzielni), jak i osoby przystępujące do spółdzielni już istniejącej. **Głos każdego członka jest tak samo ważny.**

3. Założyciele spółdzielni socjalnej

Ustawa o spółdzielniach socjalnych precyzyjnie określa grupę osób, które mogą stworzyć spółdzielnię socjalną. **Są to osoby zagrożone marginalizacją, wykluczeniem społecznym, mające jednak pełną zdolność do czynności prawnych (nie są niepełnoletnie i nie są całkowicie ubezwłasnowolnione). Potencjalni członkowie założyciele to osoby:**

1. **bezrobotne**, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
2. osoby wymienione w art. 1 ust. 2 pkt 1-4, 6 i 7 Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, czyli osoby:
 - a. **bezdonne** realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
 - b. **uzależnione od alkoholu**, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
 - c. **uzależnione od narkotyków** lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
 - d. **chore psychicznie**, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
 - e. **zwalniane z zakładów karnych**, mające trudności w integracji ze środowiskiem,
 - f. **uchodźcy** realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
 – które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym;
3. **niepełnosprawne**, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Członkowie założyciele, w zależności od swojej sytuacji życiowej, powinni uzyskać odpowiednie zaświadczenie potwierdzające, że każdy z nich należy do jednej z wyżej wymienionych grup. I tak:

- osoby niepełnosprawne – będą potrzebowały orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,

- osoby bezrobotne – uzyskają zaświadczenie o statusie osoby bezrobotnej z powiatowego urzędu pracy,
- **osoby uzależnione od alkoholu**, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego – otrzymają zaświadczenie z zakładu leczenia odwykowego,
- **osoby uzależnione od narkotyków** lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej oraz **osoby chore psychicznie** – uzyskają odpowiednie zaświadczenie z zakładu opieki zdrowotnej,
- **uchodźcy** realizujący indywidualny program integracji – otrzymają zaświadczenie z powiatowego centrum pomocy rodzinie,
- **osoby bezdomne** realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności oraz **osoby zwalniane z zakładu karnego**, mające trudności w integracji ze środowiskiem – uzyskają potrzebne zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej.

Spółdzielnię socjalną może założyć grupa minimum 5 osób. Liczba członków nie może natomiast przekroczyć 50. Wyjątek stanowią spółdzielnie socjalne, które powstają z przekształcenia spółdzielni inwalidów lub spółdzielni niewidomych. W ich przypadku ilość członków nie została ograniczona.

Praktyka pokazuje, że najlepiej byłoby, aby członkami założycielami spółdzielni socjalnej zostały osoby znajdujące się i aby stanowiły grupę niezbyt liczną. Szczególnie na początku działalności spółdzielni może okazać się to ważne. W zespole tworzonym przez około 10 osób łatwiej będzie współpracować, podejmować decyzje organizacyjne, dzielić obowiązki, uzgadniać warunki pracy.

4. Członkowie przystępujący do spółdzielni socjalnej

W trakcie istnienia i działalności spółdzielni socjalnej liczba jej członków może ulec zmianie. Osoby, które zakładały spółdzielnię niekoniecznie muszą w niej działać przez resztę swojego życia zawodowego. Może się zdarzyć, że ktoś zrezygnuje z członkostwa (lub zostanie go pozbawiony), natomiast ktoś spoza spółdzielni zechce zostać jej członkiem. I taka możliwość istnieje. Ważne, żeby liczba członków nie spadła poniżej 5 osób i nie przekroczyła 50 (wyjątkiem są spółdzielnie socjalne przekształcone ze spółdzielni inwalidów lub niewidomych, o których była mowa w poprzednim podrozdziale). Poza osobami fizycznymi członkami spółdzielni socjalnej mogą zostać także osoby prawne, np. organizacje pozarządowe.

Członkostwo spółdzielni socjalnej mogą nabyć:

1. osoby fizyczne:
 - **zagrożone wykluczeniem społecznym, należące do grup mogących założyć spółdzielnię**, a wymienionych w poprzednim podrozdziale (założyciele spółdzielni socjalnej);

- **zagrożone wykluczeniem społecznym, należące do grup mogących założyć spółdzielnię, ale posiadające ograniczoną zdolność do czynności prawnych;**
- **fachowcy/specjaliści** – osoby spoza grup zagrożonych wykluczeniem społecznym pod warunkiem jednak, że ich praca na rzecz spółdzielni wymaga szczególnego rodzaju kwalifikacji, których pozostali członkowie spółdzielni nie mają. Liczba tych osób nie może być jednak większa niż 20% ogólnej liczby członków spółdzielni socjalnej.

PRZYKŁAD:

Spółdzielnia socjalna została założona przez 5 osób bezrobotnych (z wykształcenia stolarzy i cieśli), którzy postanowili, że będą wykonywać, sprzedawać i montować drewniane zabawki i inne meble ogrodowe. Potrzebny jest im fachowiec – spawacz, blacharz. Mogą go przyjąć na członka spółdzielni, bo nie przekroczą limitu 20% osób spoza grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jeśli jednak chcieliby przyjąć jeszcze jedną osobę spoza grupy zagrożonych wykluczeniem społecznym, mającą kwalifikacje, których nie posiada żaden inny członek, przekroczony zostałby już limit. Jeśli ta sytuacja utrzymywałaby się nieprzerwanie przez kolejne 3 miesiące, spółdzielnia mogłaby zostać zlikwidowana.

W przypadku osób fizycznych, członkowie spółdzielni socjalnej i spółdzielnia mają obowiązek pozostawania ze sobą w stosunku pracy. Między spółdzielnią a członkami powinna być podpisana spółdzielcza umowa o pracę.

Warto pamiętać, że osoba bezrobotna, która zostaje członkiem spółdzielni straci status osoby bezrobotnej w momencie podpisania spółdzielczej umowy o pracę lub w dzień po otrzymaniu dotacji z powiatowego urzędu pracy.

2. osoby prawne:

- **organizacje pozarządowe**, o ile statut spółdzielni socjalnej nie stanowi inaczej (pojęcie organizacji pozarządowej rozumie się zgodnie z definicją ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie);
- **gminne osoby prawne**, których statutowym zadaniem jest działanie na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej mieszkańców gminy np. centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej.

II. REJESTRACJA SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ

1. Etap I – przygotowania, opracowanie statutu

Osoby, które myślą o założeniu spółdzielni socjalnej muszą tworzyć przynajmniej pięćosobową grupę i mieć pomysł na działalność gospodarczą, czyli np. na sprzedaż określonych towarów, świadczenie usług (wykonywanie remontów – prace malarskie, kładzenie posadzki, glazury; usługi hydrauliczne; sprzątanie pomieszczeń biurowych; szkolenia komputerowe itp.). Działalnością gospodarczą według Ustawy z dn. 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, jest bowiem „zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły” (art. 2).

PRZYKŁAD:

Przyszli członkowie założyciele to 4 bezrobotni stolarze i 1 cieśla. W okolicy jest kilka osiedli domków jednorodzinnych. Zazwyczaj dom jest otoczony ogrodem – miejscem wypoczynku dla całej rodziny. Mieszkańcy to w większości ludzie, którzy mają dzieci. Pomysłem na działalność może być wytwarzanie, montowanie i sprzedaż drewnianych zabawek oraz mebli ogrodowych (typu huśtawki, zjeżdżalnie, domki, krzesała, altanki, itd.).

Na etapie przygotowań warto dobrze zastanowić się, jakie umiejętności mają przyszli członkowie spółdzielni socjalnej, jaką pracę mogliby razem wykonywać i na ile usługi lub towar, jaki chcą oferować, może znaleźć popyt. Czas poświęcony na omówienie pomysłów na działalność gospodarczą i na wstępne rozpoznanie rynku, czyli przeanalizowanie do kogo chcemy trafić z usługami lub towarami, w jaki sposób można być konkurencyjnym dla innych przedsiębiorców, to czas, od którego w dużej mierze może zależeć sukces tworzonej spółdzielni socjalnej.

Samodzielne zmierzenie się z układaniem biznes planu, szukaniem wiedzy prawnej i wszystkimi niezbędnymi czynnościami, które pozwolą przejść od pomysłu do jego realizacji może być trudne i wymaga dużej determinacji. Dlatego też szczególnie na etapie przygotowań warto szukać wsparcia, informacji w instytucjach i organizacjach, które taką pomoc świadczą (namiary niektórych z nich zostały umieszczone w rozdziale „Informacje dodatkowe”). Nieocenione, dla osób chcących założyć spółdzielnię socjalną, może być również doświadczenie działających już spółdzielni socjalnych. Warto na etapie przygotowań nawiązać także kontakt z powiatowym urzędem pracy. Założyciele spółdzielni mogą potrzebować pewnego kapitału koniecznego np. do zakupu niezbędnych materiałów, narzędzi do realizacji usług lub produkcji dóbr. W powiatowym urzędzie pracy należałoby się dowiedzieć, na jaką pomoc można tam liczyć.

Ważne byłoby, aby w okresie poprzedzającym powołanie spółdzielni przyszli założyciele postarali się o uzyskanie zaświadczeń potwierdzających swój status jako osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (osoby bezrobotnej, niepełnosprawnej, uchodźcy, bezdomnego itd.). Dzięki temu następne etapy tworzenia spółdzielni socjalnej przebiegną sprawniej.

Jeśli spełnione zostaną dwa podstawowe warunki konieczne do założenia spółdzielni socjalnej, czyli zbierze się grupa osób, które mogą powołać spółdzielnię socjalną i będą one miały pomysł na działalność, wówczas powinien powstać dokument określający cele i zasady funkcjonowania tworzonej spółdzielni. Dokumentem tym jest **statut**.

Statut spółdzielni socjalnej musi zawierać niezbędne elementy, którymi są:

- **nazwa spółdzielni zawierająca oznaczenie „Spółdzielnia Socjalna”** (ze względów praktycznych do tych słów warto dodać nazwę własną odróżniającą od innych tego typu jednostek, np. Spółdzielnia Socjalna „Dedał”),
- **przedmiot działalności spółdzielni** (działania wykonywane w ramach działalności gospodarczej wymienione zgodnie z kategoriami opisanymi w Polskiej Klasyfikacji Działalności¹ oraz informacja, że spółdzielnia działa na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej – można, ale nie jest to konieczne szczegółowo określić zadania wykonywane w tym zakresie),
- **teren działania** (obszar, w obrębie którego spółdzielcy mają zamiar sprzedawać towary czy usługi, np. gmina czy też cały kraj) i **siedziba** (wystarczy podać miejscowość, w której będzie mieściła się siedziba),
- **czas trwania**, o ile spółdzielnia została założona na czas określony,
- **prawa, obowiązki oraz zasady przyjmowania, odwoływania, wykreślenia czy wykluczania członków spółdzielni socjalnej**,
- **zasady wyboru, odwoływania oraz kompetencje władz spółdzielni socjalnej**, w tym: zarządu (organ reprezentujący spółdzielnię), walnego zgromadzenia członków (wszyscy członkowie spółdzielni) oraz rady nadzorczej (organ kontroli wewnętrznej – wybierany, jeśli liczba członków jest większa niż 15 osób),
- **zasady wprowadzania zmian w statucie** (decyzję o zmianie podejmuje walne zgromadzenie członków²),

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 251, poz. 1885). Zadaniem gmin jest zapewnienie zainteresowanemu osobom wglądu do Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). W praktyce książki z kodami PKD powinny być dostępne w urzędach miast i gmin, a także w oddziałach urzędu statystycznego.

² Zgodnie z art. 38 par. 1 ustawy Prawo Spółdzielcze jest to kompetencja walnego zgromadzenia członków. Uchwała powinna być podjęta większością 2/3 głosów – mówi o tym art. 12s wymienionej ustawy.

- **sposób podziału, połączenia się, a także likwidacji spółdzielni socjalnej**,
- **zasady podziału nadwyżki bilansowej oraz pokrywania strat**,
- **wysokość wpisowego, wysokość i ilość udziałów**, które członek obowiązany jest zadeklarować, terminy wnoszenia i zwrotu oraz skutki niewniesienia udziału w terminie.

W statucie należy określić wysokość **wpisowego**, które każdy członek ma obowiązek wpłacić w momencie wstąpienia do spółdzielni. Wpisowe to nie podlega zwrotowi. Jego wysokość zależy od decyzji, jaką podejmą członkowie – założyciele spółdzielni. Z dotychczasowej praktyki wynika, że przeciętnie wpisowe w spółdzielniach socjalnych wynosi od 50 do 100 zł.

Z wpłat wpisowych dokonanych przez członków spółdzielni oraz z części nadwyżki bilansowej – dochodu ogólnego, darowizn, spadków, zapisów dokonanych na rzecz spółdzielni i innych źródeł określonych w odrębnych przepisach powstaje **fundusz zasobowy** spółdzielni. Nie podlega on podziałowi między członków, a w chwili likwidacji spółdzielni jest przeznaczony na cele spółdzielni lub społeczne. W razie wystąpienia w spółdzielni strat są one pokrywane w pierwszej kolejności z funduszu zasobowego, a w przypadku jego niewystarczalności również z funduszu udziałowego.

Fundusz udziałowy powstaje tylko i wyłącznie z wpłat udziałów zadeklarowanych przez członków spółdzielni. Udziały określają poziom, na którym członek spółdzielni uczestniczy w zyskach lub ewentualnym pokrywaniu strat spółdzielni. Statut powinien określać minimalną oraz maksymalną liczbę udziałów. Członek spółdzielni nie może żądać zwrotu udziałów przed ustaniem członkostwa (o ile nie są to udziały powyżej obowiązkowej liczby ustalonej w statucie).

- **możliwość wnoszenia wkładów**

W statucie powinien znaleźć się zapis o możliwości wnoszenia przez członków wkładów na własność spółdzielni. Wkład oznacza ruchomość lub nieruchomości o pewnej wartości albo kwotę pieniędzy, która jest przekazywana przez członka jako część majątku spółdzielni. Umieszczenie w statucie spółdzielni socjalnej informacji dotyczących zasad przekazywania wkładów jest bardzo ważne. Zdaniem Departamentu Funduszy odpowiedzialnego za politykę Funduszu Pracy, zakupy dokonane przez członków spółdzielni w ramach środków przyznanych im na prowadzenie działalności, na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnej w myśl art. 46 ust.1 pkt 2 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dn. 20 kwietnia 2004 r., powinny być wnoszone do spółdzielni w formie wkładów do spółdzielni. **Zatem środki (pieniężne i niepieniężne) na podjęcie działalności gospodarczej przyznawane z Funduszu Pracy przekazywane są spółdzielni socjalnej przez osobę ubiegającą się o nie w formie wkładu. Dlatego też w statucie należy określić tryb i sposób wnoszenia wkładów, zasady wyceny.**

Wszystkie osoby powołujące spółdzielnię socjalną powinny znać i dobrze rozumieć treść przygotowanego statutu. Na spotkaniu założycielskim, o którym piszemy w dalszej części tekstu, statut przyjęty poprzez uchwałę muszą podpisać wszyscy członkowie założyciele spółdzielni socjalnej.

Napisanie statutu spółdzielni socjalnej nie jest rzeczą prostą, ale niekoniecznie trzeba szukać płatnej pomocy prawników. Można przyrzeć się statutom istniejących już spółdzielni socjalnych, choć bezkrytyczne ich kopiowanie nie jest zalecane. Należałoby zapoznać się ze wzorami statutów i dostosować je do potrzeb tworzonej spółdzielni z zachowaniem zapisów obowiązkowo wymaganych.

Kiedy etap przygotowań przyszedli założyciele spółdzielni socjalnej mają już za sobą, przychodzi czas na zorganizowanie oficjalnego spotkania założycielskiego, na którym zostanie powołana spółdzielnia. Po zakończeniu tego spotkania, rozpoczyna się proces rejestracji w sądzie i dopiero po nim można faktycznie rozpocząć działalność na rynku.

2. Etap II – zebranie założycielskie

Zanim zostanie zwołane oficjalne zebranie założycielskie należy wcześniej ustalić termin (datę, godzinę) dogodny dla wszystkich przyszłych członków oraz miejsce, gdzie będzie się odbywało spotkanie. Dobrze byłoby przygotować wcześniej listę członków założycieli, na której każdy na początku spotkania powinien się podpisać (warto uprzedzić wszystkich, że potrzebne będą adresy zameldowania lub zamieszkania, numer PESEL czy też inny numer identyfikacyjny).

Na początku zebrania założycielskiego przedstawia się porządek obrad, który powinien zawierać takie punkty jak: uchwała o powołaniu spółdzielni socjalnej, uchwała o przyjęciu statutu, uchwała o wyborze zarządu spółdzielni socjalnej. Później punkt po punkcie następuje realizacja zaplanowanego porządku, a ze spotkania sporządzany jest protokół, czyli pisemne sprawozdanie, które zawiera zapis tego, co się na zebraniu wydarzyło – streszczenie dyskusji, wniosków, informacje o podjętych uchwałach, sposób głosowania, ilość oddanych głosów za lub przeciw.

Spotkanie prowadzi przewodniczący. Sporządzenie protokołu należy natomiast do sekretarza. Osoby: przewodniczącego i sekretarza wybiera się spośród członków założycieli (warto znaleźć je wcześniej, po to by miały możliwość przygotowania się i sprawnie przeprowadzić całe zebranie). Zarówno przewodniczący, jak i sekretarz, podpisują się pod protokołem ze spotkania założycielskiego i wszystkimi podjętymi na nim uchwałami.

Jeśli członków spółdzielni socjalnej jest więcej niż 15 należy także powołać radę nadzorczą, czyli organ kontroli wewnętrznej (w spółdzielniach poniżej 15 członków kompetencje rady nadzorczej należą do walnego zgromadzenia i w takim przypadku prawo kontroli działalności spółdzielni przysługuje każdemu członkowi).

Proponowany, przykładowy przebieg zebrania założycielskiego spółdzielni socjalnej:

1. Przedstawienie celu zebrania oraz uczestników (wszyscy uczestnicy podpisują się na liście).
2. Wybór przewodniczącego i sekretarza – kandydaci mogą zgłosić się sami lub zostać zgłoszeni przez inne osoby. Ostateczny wybór dokonywany jest w głosowaniu jawnym – przechodzą osoby, które uzyskają najwięcej głosów.
3. Podjęcie uchwały o powołaniu spółdzielni socjalnej.
4. Dyskusja nad statutem, zgłoszenie uwag i zatwierdzenie ewentualnych poprawek.
5. Podjęcie uchwały o przyjęciu statutu.
6. Wybór komisji skrutacyjnej (komisja liczy głosy w głosowaniach tajnych)³.
7. Zgłoszenie kandydatów i wybór w głosowaniu tajnym zarządu; zarząd to osoby, które będą kierowały działalnością spółdzielni i będą reprezentowały ją na zewnątrz; skład i liczbę członków zarządu określa statut, który może przewidywać zarząd jednoosobowy (jedynie prezesa) lub kilkuosobowy.
8. Ewentualnie: zgłoszenie kandydatów i wybór rady nadzorczej (podjęcie uchwały o wyborze rady nadzorczej, czyli osób, które będą kontrolowały działania zarządu – wybierani są w głosowaniu tajnym).
9. Wolne wnioski.
10. Zamknięcie zebrania.

UWAGA: Uchwały powinny być numerowane oraz mieć nadawany tytuł, np. Uchwała nr 1/2006 o powołaniu Spółdzielni Socjalnej „Dedał” lub Uchwała nr 1 z dnia 15 sierpnia 2006 roku o powołaniu Spółdzielni Socjalnej „Dedał”.

Dokumenty, które należy skompletować w trakcie i po zebraniu założycielskim

Dokumenty powstające na spotkaniu założycielskim dobrze byłoby przygotować przynajmniej w dwóch oryginałach. Jeden komplet zostanie złożony w sądzie, drugi warto przechowywać w archiwum. Po zakończeniu zebrania założycielskiego należy sprawdzić i zebrać wszystkie dokumenty, które będą potrzebne przy składaniu wniosku o rejestrację, a są to:

1. Lista członków założycieli z oryginalnymi podpisami wszystkich osób (lista powinna zawierać: imię i nazwisko osoby, adres zameldowania bądź zamieszkania, PESEL bądź inny numer identyfikacyjny, własnoręczny podpis).

³ Art. 35 ustawy Prawo spółdzielcze.

2. Protokół z zebrania założycielskiego podpisany przez przewodniczącego i sekretarza zebrania.

3. Niezbędne uchwały podjęte na zebraniu założycielskim, tj. uchwała o powołaniu spółdzielni socjalnej, uchwała o przyjęciu statutu, uchwała o wyborze władz – zarządu i jeśli była wybierana to również rady nadzorczej; wszystkie uchwały muszą być **podpisane przez przewodniczącego i sekretarza zebrania.**

4. Jednolity tekst statutu podpisany przez wszystkich członków spółdzielni socjalnej. Jeśli na zebraniu zostaną wprowadzone jakieś zmiany do statutu, to najpierw je zapisujemy, a dopiero potem dokument (z już wprowadzonymi zmianami) damy do podpisania członkom spółdzielni. W praktyce może to oznaczać, że członkowie podpiszą się pod statutem następnego dnia po zebraniu, choć sam statut ze wszystkimi poprawkami został przyjęty na zebraniu założycielskim – te informacje o ewentualnych poprawkach są zawarte w protokole, a do rejestracji jest potrzebny dokument z wprowadzonymi zmianami – tzw. tekst jednolity statutu.

5. Zaświadczenia potwierdzające, że każda z osób zakładających spółdzielnię socjalną ma do tego uprawnienia, czyli należy do jednej z grup, spośród których mogą rekrutować się członkowie założyciele (od momentu zakończenia spotkania założycielskiego zarząd ma 7 dni na zarejestrowanie spółdzielni, dlatego dobrze jest skompletować zaświadczenia do czasu wyznaczenia terminu zebrania założycielskiego).

Wszystkie wyżej wymienione dokumenty, skompletowane po zebraniu założycielskim, potrzebne są przy kolejnym kroku, jakim jest rejestracja spółdzielni socjalnej.

3. Etap III – rejestracja spółdzielni socjalnej

Gdzie rejestruje się spółdzielnia socjalna?

Spółdzielnia socjalna rejestruje się w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze przedsiębiorców. Oddziały KRS znajdują się we wszystkich miastach wojewódzkich. Dokumenty rejestracyjne należy złożyć w KRS właściwym ze względu na siedzibę spółdzielni socjalnej. Za rejestrację spółdzielni socjalnej odpowiedzialny jest zarząd.

Kilka słów o KRS

Krajowy Rejestr Sądowy (w skrócie KRS) działa od 2001 roku. Składa się m.in. z: rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji. Rejestr jest jawny – każdy ma prawo dostępu do zawartych w nim danych – za pośrednictwem Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego, która ma oddziały przy wszystkich sądach rejestrowych. Centralna Informacja wydaje (odpłatnie) informacje, odpisy, wyciągi i zaświadczenia z Rejestru – mają one moc dokumentów wydawanych przez sąd.

Dokumenty wchodzące w skład wniosku rejestracyjnego spółdzielni socjalnej

Wniosek o rejestrację spółdzielni socjalnej składany jest na specjalnych formularzach wraz z załącznikami i niezbędnymi dokumentami. Formularze dostępne

są w siedzibach KRS, a także na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości (www.ms.gov.pl). Wypełnia się je drukowanymi literami, komputerowo lub ręcznie, a pola niewypełnione należy przekreślić. Wszystkie formularze muszą być podpisane przez te same osoby, czyli przez wszystkich członków zarządu spółdzielni socjalnej.

Formularze niezbędne do zarejestrowania spółdzielni socjalnej:

1. KRS-W5 – podstawowy formularz służący do zgłoszenia/rejestracji powołanej spółdzielni socjalnej

2. KRS-WK – załącznik do formularza KRS-W5, służący do zgłoszenia organów podmiotu (zarządu oraz rady nadzorczej, jeśli została wybrana). Wypełniając KRS-WK dla zarządu wpisujemy konkretne osoby wchodzące w skład tego organu z podaniem ich funkcji oraz podajemy, cytując zapisy statutu, kto podpisuje oświadczenia woli. Jeśli spółdzielnia liczy ponad 15 osób i w związku z tym należało wybrać jeszcze radę nadzorczą, to składamy dwa formularze KRS-WK: jeden wypełniamy dla zarządu, a drugi dla członków organu nadzoru wewnętrznego – rady.

3. KRS-WM – załącznik do formularza KRS-W5, służący do zgłoszenia zakresu działalności gospodarczej (chcąc wypełnić ten formularz trzeba postużyć się kodami Polskiej Klasyfikacji Działalności, które opisują w usystematyzowany sposób różne rodzaje usług towarów).

Dokumenty dołączane do formularzy:

- protokół z zebrania założycielskiego podpisany przez przewodniczącego i sekretarza zebrania,
- listę członków założycieli z oryginalnymi podpisami,
- uchwały podjęte przez członków założycieli,
- statut,
- zaświadczenia potwierdzające, że założyciele należą do grup uprawnionych do zakładania spółdzielni,
- uwierzytelnione notarialnie lub przed pracownikiem sądu podpisy wszystkich członków zarządu (uwierzytelnienie podpisów przed notariuszem jest usługą płatną, a przed pracownikiem sądu – nie).

Opłaty

Spółdzielnia socjalna nie płaci za rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz nie płaci za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym⁴.

Złożenie wniosku o rejestrację spółdzielni socjalnej

Członkowie zarządu muszą, w ciągu 7 dni od dnia zamknięcia zebrania założycielskiego, złożyć we właściwym sądzie wniosek o rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym wraz z wymaganymi dokumentami (art. 22 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym). W KRS składamy oryginały dokumentów lub poświadczona notarialnie kopie.

⁴ Art. 6 pkt 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych.

Prawidłowo wypełniony wniosek wraz z załącznikami można zanieść do biura podawczego KRS (osobiście, przez kuriera) lub wysłać listem poleconym. Dobrze jest poprosić w sądzie o opiecztowanie jednego kompletu dokumentów (formularzy wraz z załącznikami), który włączymy do archiwum spółdzielni i będzie on jednocześnie stanowił dla nas potwierdzenie złożenia wniosku. Jeśli członkowie zarządu chcą uwierzytelnić podpisy przed pracownikiem sądu, muszą zgłosić się osobiście w momencie składania wniosku o rejestrację. Osoby te powinny posiadać przy sobie dowód tożsamości. Jeśli wyślemy wniosek listem poleconym wtedy potwierdzeniem złożenia dokumentów będzie dowód nadania na poczcie.

Czas oczekiwania na rejestrację

Na rozpatrzenie wniosku sąd rejestrowy ma 14 dni od daty złożenia/wpłynięcia wniosku (art. 20a ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym).

Informacja o rejestracji

Sąd rejestrowy przysyła informacje o zarejestrowaniu (uzyskaniu osobowości prawnej) spółdzielni socjalnej listem poleconym na podany adres korespondencyjny (adres ten wpisujemy w formularzu KRS-W5). Przystany odpis zawiera dane o numerze KRS, pod jakim podmiot został wpisany do rejestru, a także wszelkie dane identyfikujące spółdzielnię socjalną (m.in. adres, osoby wybrane do zarządu, informacje o rodzajach prowadzonej działalności gospodarczej).

Dokument o wpisie do KRS jest podstawową informacją o spółdzielni socjalnej. Jest także niezbędny przy uzyskiwaniu numeru REGON, konta bankowego oraz numeru NIP.

Odmowa rejestracji

Sąd rejestrowy odmawia zarejestrowania, jeśli spółdzielnia socjalna nie spełni wymaganych warunków, np. wówczas, kiedy statut nie jest zgodny z obowiązującym prawem bądź nieprawidłowo wypełniliśmy formularze, czy też nie złożyliśmy kompletu wymaganych dokumentów i podpisów.

Odwołanie od postanowienia KRS w postępowaniu rejestracyjnym

Jeśli uznamy, że rozpatrujący wniosek nie ma racji możemy odwołać się od decyzji nie zarejestrowania spółdzielni do sądu rejonowego. Skargę taką musimy wnieść w ciągu 7 dni od dnia otrzymania z sądu postanowienia referendarza. Jeśli wnieśliśmy/złożyliśmy taką skargę, to postanowienie referendarza przestaje obowiązywać (traci moc). Sąd rejonowy rozpatruje skargę jako sąd I instancji. Jeśli nie zgodzimy się również z wyrokiem sądu rejonowego, możemy odwołać się (apelacja) do sądu okręgowego. Wnosimy ją za pośrednictwem sądu rejonowego (II instancji)

do sądu okręgowego (II instancji) w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania odpisu postanowienia z sądu rejonowego wraz z uzasadnieniem. Od postanowień sądu II instancji w sprawie wpisu do KRS przysługuje możliwość odwołania się (kasacja) do Sądu Najwyższego. Tę wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone postanowienie w terminie miesiąca od dnia doręczenia skarżącemu orzeczenia.

Spółdzielnia nabywa osobowość prawną dopiero w momencie rejestracji, a nie jej powołania. To samo odnosi się do kwestii rozpoczęcia działalności gospodarczej. Jeśli spółdzielcy chcą zarejestrować spółdzielnię, a nie zamierzają od razu rozpoczynać działalności gospodarczej, powinni podjąć odpowiednią uchwałę o terminie rozpoczęcia działalności. Spółdzielnia ma na to 12 miesięcy od daty rejestracji w KRS.

4. Etap IV – kolejne kroki po rejestracji w KRS

Urzędy, które trzeba powiadomić po zarejestrowaniu spółdzielni socjalnej w KRS

Spółdzielnie socjalne są osobami prawnymi działającymi jako przedsiębiorcy i podlegają takim samym przepisom, jak inni przedsiębiorcy.

Urząd statystyczny. Regon

Zarejestrowana spółdzielnia socjalna musi uzyskać numer REGON. W tym celu wypełnia się formularz RG-1 i załącznik (druki dostępne m.in.: na stronie internetowej GUS: www.stat.gov.pl – tutaj znajduje się też szczegółowa instrukcja jak wypełnić wniosek) w urzędach statystycznych i ich oddziałach oraz w KRS. Wniosek można złożyć osobiście lub przesać pocztą do urzędu statystycznego odpowiedniego ze względu na siedzibę podmiotu. Oprócz formularza i załączników spółdzielnia socjalna powinna również posiadać i przedstawić dokument potwierdzający wpisane do KRS (otrzymany odpis z KRS). REGON jest wydawany w ciągu 7 dni od daty otrzymania formularza RG-1 przez urząd statystyczny. Złożenie formularza osobiście w urzędzie statystycznym lub jego oddziale daje możliwość uzyskania zaświadczenia o numerze REGON „od ręki”.

Bank. Konto bankowe

Spółdzielnia socjalna będzie potrzebowała konta bankowego. Dobrze jest zapoznać się z ofertą kilku banków i sprawdzić, jakie są w nich koszty prowadzenia rachunku, dokonywania przelewów, opłat za wydawanie i korzystanie z kart bankowych. O tym, jakie są potrzebne dokumenty, aby założyć konto, informuje bank.

Urząd skarbowy. NIP

Spółdzielnia socjalna musi posiadać Numer Identyfikacji Podatkowej – NIP. Otrzymuje się go w urzędzie skarbowym, właściwym ze względu na siedzibę spółdzielni socjalnej. Upoważniony pracownik przyjmujący zgłoszenie poświadczając zgodność przedstawionych dokumentów lub, w uzasadnionych przypadkach, może sporządzić odpis. Oryginały są zwracane zgłaszającemu za pokwitowaniem na odpisach.

Dokumenty, które są potrzebne do uzyskania numeru NIP:

- formularz NIP-2 (pobieramy w urzędzie skarbowym albo drukujemy ze strony Ministerstwa Finansów – www.mf.gov.pl),
- odpis z KRS (decyzja o zarejestrowaniu),
- decyzja o nadaniu numeru REGON,
- umowa na posiadanie/wynajem lokalu, w którym znajduje się siedziba oraz
- informacja o koncie bankowym.

ZUS

Każdy podmiot gospodarczy zatrudniający pracowników powinien zgłosić tę informację do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) w ciągu 7 dni od daty zatrudnienia pracownika (podpisania spółdzielczej umowy o pracę). Taką informację pracodawca (spółdzielnia socjalna) zgłasza do ZUS-u, wypełniając odpowiednie formularze potrzebne w ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych, np. ZUS ZUA (zgłoszenie do ubezpieczeń/zgłoszenie zmiany danych osoby ubezpieczonej), ZUS ZZA (zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego/zgłoszenie zmiany danych). Wniosek można złożyć osobiście lub wysłać pocztą (w takim przypadku deklaracja winna być podpisana przez pracodawcę i pracownika). O to, jakie rodzaje formularzy ZUS powinniśmy złożyć i skąd je pobrać, powinniśmy pytać w swoim oddziale ZUS.

VAT

Każda osoba prawna prowadząca działalność gospodarczą powinna określić, czy chce być „vatowcem”, czy też nie. Jeśli spółdzielnia socjalna zdecyduje się na rozliczanie podatku VAT, zgłasza tę informację, składając w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na siedzibę, formularz VAT-R, czyli zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług.

Można zrezygnować z rozliczania podatku VAT, ale nie wcześniej niż przed upływem 3 lat od daty zgłoszenia się jako aktywny płatnik VAT.

III. INFORMACJE DODATKOWE**1. Uprawnienia spółdzielni socjalnej – wsparcie ze strony państwa**

Zdobywanie funduszy na rozpoczęcie działalności spółdzielni socjalnej wykracza poza zakres tego opracowania. Warto jednak wymienić podstawowe uprawnienia spółdzielni socjalnej, a są nimi:

1. Zwolnienie z opłat rejestracyjnych – za wpis spółdzielni do Krajowego Rejestru Sądowego i za wydrukowanie wzmianki o dokonaniu wpisu w KRS spółdzielni socjalnej w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.
2. Zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych dochodów spółdzielni socjalnej wydatkowanych w roku podatkowym na społeczną i zawodową reintegrację jej członków – w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów.
3. Możliwość refundowania przez okres 12 miesięcy składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe opłacanych przez pracownika spółdzielni, mającego status osoby bezrobotnej. Składki są refundowane ze środków Funduszu Pracy przez starostę na podstawie odpowiedniej umowy między starostą a spółdzielnią oraz udokumentowanego wniosku spółdzielni.
4. Możliwość dofinansowania ze środków Funduszu Pracy kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa w podjęciu działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej do 80% udokumentowanych kosztów (w wysokości nieprzekraczającej jednak przeciętnego wynagrodzenia).
5. Możliwość jednorazowego wsparcia (ze środków Funduszu Pracy) dla osoby bezrobotnej do wysokości 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni socjalnej (art. 46 ustawy o promocji zatrudnienia).
6. Możliwość jednorazowego wsparcia (ze środków Funduszu Pracy) dla osoby bezrobotnej do wysokości 2-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu (art. 46 ustawy o promocji zatrudnienia).
7. Możliwość uzyskania jednorazowego wsparcia ze strony PFRON dla osoby niepełnosprawnej na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą, nie więcej jednak niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli nie otrzymała środków publicznych na ten cel (art. 12a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).
8. Możliwość angażowania do pracy wolontariuszy.
9. Możliwość wykonywania przez spółdzielnię socjalną zadań na rzecz administracji publicznej na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Spółdzielnie socjalne mogą ubiegać się o status organizacji pożytku publicznego i mają możliwość uzyskiwania 1% podatku od osób fizycznych rozliczających się z urzędem skarbowym.

Środkami z Funduszu Pracy dysponują samorządy wojewódzkie i powiatowe. Dlatego też w przypadku tworzenia spółdzielni socjalnej należałoby zgłosić się do powiatowego urzędu pracy (PUP). Osoby bezrobotne, starające się o wsparcie finansowe z Funduszu Pracy na stworzenie kapitału początkowego zakładanej spółdzielni socjalnej, jak i osoby bezrobotne przystępujące do spółdzielni, powinny ubiegać się o tę pomoc przed powstaniem spółdzielni lub przed przystąpieniem do niej.

Wsparcie finansowe udzielane jest na podstawie umowy podpisywanej ze starostą. Szansa uzyskania zależy od środków finansowych, którymi dysponuje PUP. Istotne znaczenie może mieć fakt, że powiatowe urzędy pracy, do których wspominane osoby zgłaszają się, dysponują większymi środkami finansowymi na początku niż pod koniec roku.

Jak ubiegamy się o wsparcie ze strony Funduszu Pracy:

1. Złożenie wniosku do starosty.
2. Pozytywne rozpatrzenie przez starostę wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności na zasadach spółdzielni socjalnych (przyrzeczenie udzielenia środków z Funduszu Pracy).
3. Dokonanie wpisu spółdzielni socjalnej do KRS lub informacja spółdzielni zapewniająca możliwość przyjęcia osoby bezrobotnej do istniejącej spółdzielni socjalnej po dokonaniu opłaty w określonej wysokości.
4. Zawarcie umowy pomiędzy PUP i bezrobotnymi o przyznanie środków z Funduszu Pracy.
5. Przekazanie środków wnioskującym.
6. Utrata statusu osoby bezrobotnej w dniu następnym po otrzymaniu środków (zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).
7. Decyzja spółdzielni o przyjęciu bezrobotnych do istniejącej spółdzielni.
8. Udokumentowanie i rozliczenie w określonym w umowie terminie wydatkowania zgodnie z przeznaczeniem otrzymanych środków, umowne wskazanie terminu rozpoczęcia działalności spółdzielni.

Bezrobotni zamierzający założyć spółdzielnię socjalną mogą złożyć wspólny wniosek o wsparcie finansowe z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej w ramach spółdzielni socjalnej.

2. Łączenie lub podział spółdzielni

Spółdzielnia socjalna może połączyć się z inną spółdzielnią socjalną. Ustawa nie reguluje szczegółowo trybu połączenia. Wypowiada się natomiast co do podziału spółdzielni socjalnej, w wyniku którego mogą wyodrębnić się jedynie spółdzielnie socjalne. Do podziału może dojść wyłącznie w wyniku podjęcia odpowiedniej uchwały przez walne zgromadzenie i to większością 2/3 głosów.

3. Likwidacja spółdzielni

Do przejścia w stan likwidacji dochodzi, kiedy:

- spółdzielnia zaprzestanie używać w nazwie oznaczenia „Spółdzielnia Socjalna”,
- liczba członków zmniejszy się poniżej 5 lub zwiększy powyżej 50,
- zwiększy się liczba fachowców (są członkami ze względu na szczególne kwalifikacje) powyżej 20% ogólnej liczby członków uprawnionych do zakładania spółdzielni socjalnej (osób marginalizowanych),
- naruszone zostaną zasady podziału nadwyżki bilansowej; nadwyżka bilansowa na podstawie uchwały walnego zgromadzenia może być przeznaczana na zwiększenie funduszu zasobowego w wielkości nie mniejszej niż 40% nadwyżki, na cele związane ze społeczną i zawodową reintegracją członków, na fundusz również w wysokości nie mniejszej niż 40% nadwyżki oraz na fundusz inwestycyjny; nie może zostać podzielona pomiędzy członków spółdzielni, przeznaczona na powiększenie funduszu udziałowego albo na oprocentowanie udziałów.

Środki spółdzielni, która uległa likwidacji, a pozostałe po spłaceniu zobowiązań, zabezpieczeniu należności spornych lub niewymagalnych i po wydzieleniu kwot przeznaczonych na wypłaty udziałów, zostają podzielone między członków spółdzielni (nie więcej niż 20% środków), a pozostała kwota przekazywana jest na Fundusz Pracy.

Jeśli spółdzielnia socjalna w ciągu roku od dnia zarejestrowania nie podejmie działalności gospodarczej zostaje ona wykreślona z KRS – bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego (art. 115 ustawy Prawo Spółdzielcze).

4. Przydatne adresy i strony www

Internet:

www.ekonomiaspoleczna.pl
www.spoldzielnie.org
www.tujestpraca.pl
www.mpips.gov.pl
www.socjalna.pl
www.ozrss.promotion.org.pl
www.krs.com.pl
www.zpp.doradztwo-cogito.pl

Ośrodki Wsparcia Spółdzielczości Socjalnej

W ramach rządowego programu „Wspierania Rozwoju Społeczności Socjalnej” Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zorganizuje w 2008 r. konkurs dotacyjny na Ośrodki Wsparcia Spółdzielczości Socjalnej. Zadaniem OWSS będzie prowadzenie działalności doradczej, udzielanie wsparcia finansowego spółdzielniom socjalnym w formie poręczeń, pożyczek, grantów. Lista zwyciężkich ośrodków zostanie ogłoszona na stronach MPiPS.